خراسان روزنامه صبح ایران
یکشنبه ۲۴ مرداد ۱۳۹۵ . ۱۱ ذی‌القعده ۱۴۳۷ . شماره ۱۹۳۲۷

ریزگردها عاملی برای کاهش جمعیت، افزایش مهاجرت، بیماری‌های تنفسی و مشکلات در منطقه سیستان شده است و هر سال نیز بر مشکلات مردم افزوده می‌شود. «مسعود دهمرده» نماینده مردم استان در شورای عالی استان‌ها گفت: اگر روند فعلی سیستان همچنان ادامه پیدا کند این منطقه مرزی خالی می‌شود و فضا برای فعالیت گروه‌های شرور و دشمنان نظام باز خواهد بود.

ریزگردها عامل کاهش جمعیت و مهاجرت سیستانی‌ها

سیستان روی خط مهاجرت

جهانتیغی-ریگی- مردم سیستان و بلوچستان و روستاهای پراکنده آن نزدیک به دو دهه است که با مشکلات عدیده‌ای از جمله خشکسالی‌ها، بسته شدن مرز، نبود آب در تالاب بین المللی هامون، عدم امکان فعالیت‌های دامداری و کشاورزی پایدار در منطقه و ... مواجه هستند و این امر باعث شده تا برخی از مردم این منطقه مهاجرت به شهرها و استان‌های برخوردار را بر ماندن در محل سکونت خود ترجیح دهند.

■ **سیستان رو به خالی شدن است**

منطقه سیستان با توجه به شرایط روز به‌روز به سمت خالی شدن پیش می‌رود. رئیس شورای اسلامی سیستان و بلوچستان به خبرنگار ما می‌گوید: مردم سیستان به دلایل مختلفی از جمله بسته شدن مرز، نبود آب در تالاب هامون، نبود اشتغال و وجود ریزگردها مجبور به کوچ هستند و این مهاجرت‌ها به سمت حاشیه شهرهای استان مثل زابل، زاهدان و ... و دیگر استان‌ها انجام می‌شود. «عبدالعزیز بلوچزهی» می‌افزاید: مرز در دولت قبل به دلیل عدم امکان ورود اعضای گروهک‌های تروریستی القاعده و طالبان به کشور، بسته شد و بعد از بسته شدن مرز در زمان ورود کالا به کشور با بهره‌گیری از کارت پیله‌وری، کالای ورودی به عنوان قاچاق محسوب می‌شود و نیروی انتظامی اقدام به ضبط کالاها می‌کند و این در صورتی است که در گذشته این گونه نبود و مردم به دلیل باز بودن مرز اقدام به خرید و فروش کالا و اقلام مختلف با افغانستان می‌کردند و مهاجرتی در منطقه سیستان وجود نداشت. وی ادامه می‌دهد: مسئولان باید به منطقه سیستان توجه لازم را داشته باشند.

■ **سیاست‌های جدید مسئولان افغانستان**

فرماندار هیرمند در این باره به خبرنگار ما می‌گوید: سیاست‌های جدید مسئولان کشور افغانستان اجازه تبادل کالا با کالا توسط مردم دو کشور را نمی‌دهد و به همین دلیل زمانی که مردم معیشت خود را از دست بدهند، ممکن است برای کسب درآمد و معیشت خانواده‌ها به مکان‌های دیگر کوچ کنند. «محمدعلی پیری» می‌افزاید: موضوع مهاجرت امروزه مردمان سیستان به واسطه قهر طبیعت و استمرار خشکسالی چندین ساله بوده و باعث شده است زیرساخت‌های کشاورزی، دامداری و صید و صیادی از بین برود و مردم شغل خود را از دست بدهند.

وی ادامه می‌دهد: یکی دیگر از عوامل شتاب گرفتگی در مهاجرت و کوچ مردم به نقاط دیگر، انسداد مرز هاست، با این وجود متولیان کشور به دنبال راهی برای انجام مبادلات تهاتری کالا با کالای مردم منطقه سیستان با مردم افغانستان هستند، اما در چند سال اخیر مسئولان آن کشور اجازه نداده‌اند این موضوع بسیار مهم به مرحله اجرا درآید و با وجود اینکه مسئولان ما به دفعات ورود پیدا کرده‌اند تا این موضوع اجرایی شود، اما تاکنون این تلاش‌ها بی‌نتیجه باقی مانده است. وی اظهار می‌کند: سیاست‌های جدید مسئولان افغانستان باعث شده است تبادل کالا با کالا توسط مردم دو کشور صورت نگیرد و به همین دلیل زمانی که مردم معیشت خود را از دست بدهند، به ناچار برای کسب درآمد و معیشت خانواده به مکان‌های دیگر کوچ می‌کنند که بعضا در مکان جدید نیز با مشکلات و چالش‌هایی روبه‌رو می‌شوند. وی اضافه می‌کند: افغان‌ها در حال حاضر به دنبال درآمدهای بیشتر از طریق مبادلات مرزی و گمرک هستند و با وجود اینکه مسئولان استانی و کشوری بارها اعلام کرده‌اند که حاضر به تاسیس و تکمیل امکانات گمرکی در آن طرف مرزها و در خاک افغانستان بوده و آماده فراهم کردن و استقرار امکانات مورد نظر گمرکی برای آنها هستند، اما باز هم حاضر به انجام این همکاری نیستند بنابراین از مسئولان افغانستان توقع داریم همکاری بیشتری داشته باشند.

وی تصریح می‌کند: یکی دیگر از عواملی که باعث افزایش مهاجرت‌ها شده است، فروش سوخت مرزنشینان در شعاع ۲۰ کیلومتر در منطقه سیستان بوده و یک سری مشکلات وجود دارد که در حال رفع شدن است، به طوری که توزیع و فروش سوخت در یک مقطع انجام و سود آن در مقطعی بین مردم تقسیم شده اما این یک مُسکن است که در یک مقطع مشکل مردم را حل می‌کند. بهترین شکل کار همین طرح انتقال آب به ۴۶ هزار هکتار مراتع سیستان است که در صورت سرعت بخشیدن و به محض بهره‌برداری جمعیت زیادی را در این منطقه ماندگار می‌کند زیرا مردم با وجود این همه مشکلات، هنوز وابستگی زیادی به مناطق زندگی خود دارند و کوچ آنها از روی ناچاری است. وی اضافه می‌کند: کسانی که کوچ کرده‌اند، به امید روزی هستند که شرایط بهتر شود و بار دیگر به منطقه خود بازگردند و ما امیدواریم با انجام طرح‌هایی که در منطقه سیستان در حال اجراست، وضعیت ماندگاری مردم سیستان که به تعبیر مقام معظم رهبری حافظان تنگه احد هستند، فراهم شود. ما نیز به عنوان خدمتگزار وظایفی برعهده داریم که باید به نحو مطلوب انجام دهیم که تا کنون به نسبت بضاعت خود کوتاهی نکرده‌ایم اما باید حکومت توجه بیشتری به مردم این منطقه داشته باشد و با نگاه عدالت محور به کمک مردم سیستان بیاید و از مهاجرت‌ها جلوگیری کند تا امید و زندگی به مردم این منطقه بازگردانده شود.

■ **شهرها و روستاهای سیستان هر روز خالی‌تر**

نماینده مردم هامون در شورای اسلامی سیستان و بلوچستان در این باره به خبرنگار ما گفت: ریزگردها در منطقه سیستان همه بخش‌ها را تحت تاثیر خود قرار داده است و مردم راه کوچ را برای خانواده خود در پیش گرفته‌اند و هر روز شاهد خالی‌تر شدن شهرها و روستاهای منطقه هستیم اگر شرایط به همین ترتیب پیش برود در آینده‌ای نزدیک این منطقه به طور کامل خالی از جمعیت خواهد شد. «محمد حسن صدرایی فر» افزود: مردم به مناطقی مثل قزوین، رفسنجان، سیرجان، تهران و مازندران و.... که دارای شرایط بهتری است می‌روند و در آن جا ساکن می‌شوند بنابراین باید مسئولان توجه خاصی برای رفع مشکلات مردم منطقه داشته باشند. وی با اشاره به اینکه ریزگردها مشکلی است که همه ۵ منطقه سیستان را تحت تاثیر خود قرار می‌دهد و از هر دوازده ماه سال، حدود ۸ ماه مردم با ریزگردها دست و پنجه نرم می‌کنند و کسی به فریاد آن‌ها نمی‌رسد، بیان می‌کند: مسئولان استانی و کشوری برای مهار ریزگردهای سیستان در سال‌های اخیر شعار و وعده‌های زیادی داده‌اند اما هیچ کدام آن‌ها تا کنون محقق نشده است. وی ادامه می‌دهد: اگر در نقاطی از کشور مثل خوزستان، تهران و دیگر مناطق یک روز ریزگرد وجود داشته باشد علاوه بر خود مردم، مسئولان و رسانه‌ها نیز واکنش نشان می‌دهند و همه برای اقدام عملی در راستای مهار این معضل بسیج می‌شوند در حالی که در منطقه سیستان وضعیت برخی روزها چندین برابر بحران و شرایط خطرناک است، مسئولان کشوری هیچ اقدامی برای مردم این منطقه انجام نمی‌دهند و تنها به برخی اقدامات مقطعی می‌پردازند که دردی از مشکلات مردم را دوا نمی‌کند.

وی درباره اقدامات دولت‌ها در زمینه مهار ریزگردها خاطر نشان می‌کند: تاکنون اقدام خاصی از دولت‌های گذشته در این منطقه ندیدیم، حتی در منطقه هامون جنگل کاری و مالچ پاشی نیز انجام نشده است، چندسال است که آب ورودی به تالاب هامون با بند خاکی، در اطراف کوه خواجه و در یک گودال جمع‌آوری و مهار می‌شود و اجازه پخش این آب به سایر نقاط تالاب داده نمی‌شود و این سبب بروز پدیده ریزگردها در منطقه شده است.

صدرایی فر بیان می‌کند: پیگیری‌های زیادی از سوی مسئولان شهرستان به خصوص فرماندار هامون برای بازگشایی این بند انجام شد و حتی حدود ۱۰ روز برخی نقاط این بند باز شد که با مخالفت صیادان منطقه روبه‌رو شدیم و براساس دستور استانداری این محل‌های ورودی بسته شد. وی با بیان این که با پخش آب در تالاب هامون جلوی ۸۰ درصد ریزگردهای منطقه گرفته می‌شود به مشکلات مردم منطقه اشاره و اظهار می‌کند: با توجه به این که اکثر مردم منطقه سیستان و خصوصا هامون دامدار و کشاورز هستند، کمبود آب بر مشکلات مردم منطقه افزوده است و ما وابسته به آب ورودی از کشور همسایه هستیم اما میزان آب ورودی باید به درستی مدیریت شود تا حتی به میزان کم به زمین‌های کشاورزی آب برسد و کشاورزان و دامداران نیز به فعالیت بپردازند.

وی می‌گوید: با توجه به خشکسالی‌های پی در پی بیشتر مردم منطقه بیکار شده‌اند و تنها منتظر دریافت ۴۵ هزار تومان یارانه هستند و افرادی نیز که تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) قرار دارند منتظر دریافت ۶۰ هزار تومان از این نهاد هستند و واقعا زندگی کردن در سیستان سخت شده است.

گفت و گو

عضو مجمع نمایندگان سیستان و بلوچستان در مجلس شورای اسلامی:

پیگیری حقابه هامون مانع مهاجرت مردم سیستان می‌شود

برای رهایی از برخی مشکلات، ابتدا باید در اولین قدم حقابه مردم سیستان را به طور جدی پیگیری و به هر شکل و سیاستی حل و سپس با اختصاص اعتبارات ویژه و کافی با تقویت بازارچه‌ها و اشتغال پایدار از مهاجرت مردم سیستان جلوگیری کرد. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی درباره مشکلات منطقه سیستان و مهاجرت مردم به سایر نقاط می‌گوید: نداشتن برنامه ریزی در راستای اعتبارات اختصاص داده شده به مناطق روستایی و بخش‌های تابعه و نبود اشتغال پایدار در منطقه از مهم‌ترین عوامل مشکلات کنونی مردم سیستان است، البته این مشکلات یک روزه به وجود نیامده بلکه این مناطق در طول سالیان دراز آن‌ها را با خود یدک کشیده است که این موضوع بی توجهی مسئولان منطقه را نشان می‌دهد.

«علی کرد» می‌افزاید: مسئولان استانی و دولتمردان کشور باید هر چه سریع‌تر برای پرشدن چاه نیمه‌ها و تالاب هامون و موضوع حقابه مردم سیستان پیگیری جدی داشته باشند و تکلیف این مشکل را هر چه سریع‌تر روشن کنند، زیرا زمانی که آب نباشد کشاورزی و دامپروری که از اصلی‌ترین مشاغل و کسب معیشت مردم این منطقه است، نابود می‌شود و از طرف دیگر شن‌های روان و ریزگردها نیز بلای جان افراد خواهد شد و این موضوع در تسریع مهاجرت و خالی کردن منطقه و ایجاد خطراتی که به دنبال خواهد آورد کمک زیادی می‌کند، به همین دلیل مسئولان باید این موضوع را به عنوان یک مسئله بزرگ و مهم تلقی کرده و شبانه‌روز به دنبال حل آن باشند و ما به عنوان نمایندگان مردم در مجلس نیز باید از حق و حقوق مردمان این منطقه دفاع کنیم. این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی با ابراز تأسف از مدیریت‌های چند سال اخیر در زمینه حقابه هامون می‌گوید: مدیریت ناکارآمد چندسال اخیر باعث شده تا مسئولان نتوانند به درستی حقابه مردم سیستان را از دولتمردان کشور افغانستان بگیرند و همین موضوع باعث بروز مشکلات بیشتر و مهاجرت مردم به سایر نقاط شده است که روز به روز هم بر تعداد آن افزوده شده و این موضوع نه تنها مشکلی از آنها حل نمی‌کند بلکه باعث حاشیه‌نشینی‌های جدیدی در نقاط دیگر و بروز مشکلات آن مناطق می‌شود، بنابراین باید به این موضوع به طور جدی اندیشید و عمل کرد.

وی اظهار کرد: دولت باید با اختصاص اعتبارات ویژه و بلاعوض به این منطقه زندگی مردم را نجات دهد و همیشه این مناطق را مورد بازدید قرار دهد و پیگیر مشکلات مردم رنج کشیده سیستان باشد.

خبر

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی مطرح کرد:

توسعه و رشد منطقه سیستان عاملی برای مقابله با مهاجرت‌ها

برای جلوگیری از مهاجرت‌ها، توسعه و رشد منطقه، متناسب با ظرفیت‌های آن باید در نظر گرفته شود و این موضوع با توجه به ظرفیت‌های اشتغال در هر منطقه متفاوت خواهد بود. مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی سیستان و بلوچستان درباره مشکلات خشکسالی، بیکاری و مهاجرت مردم سیستان به خبرنگار ما می‌گوید: یکی از راه‌هایی که می‌تواند در جلوگیری از مهاجرت‌های منطقه سیستان به سایر نقاط استان و کشور مؤثر باشد داشتن مهارت‌های فنی و تخصصی و دسترسی به اشتغال پایدار است که شرایط مهاجرت به سایر مناطق را کندتر خواهد کرد ضمن اینکه توجه به ظرفیت‌های متناسب هر منطقه، گسترش مشاغل خانگی و توجه بیشتر به تعاونی‌های مرزنشینان و ایجاد بازارچه‌های مرزی می‌تواند تا حدودی در کاهش مهاجرت مردم سیستان و رفع مشکلات آنها مؤثر باشد.

«مهرداد جهاندیده» می‌افزاید: مهاجرت می‌تواند آسیب‌ها و صدمات زیادی به ویژه در مقوله اجتماعی به دنبال داشته باشد. وی اظهار کرد: بیش از ۱۰۸ تعاونی مرزنشین فعال در نقاط مختلف استان داریم که اگر بتوانیم در راستای تقویت آن‌ها فعالیت‌های اقتصادی انجام دهیم، یکی از عوامل جلوگیری از مهاجرت هم استانی‌ها به سایر نقاط خواهد بود ضمن اینکه علاوه بر این موضوع، پرآب بودن هامون نیز می‌تواند به کند کردن روند مهاجرت‌ها کمک کند. وی تصریح می‌کند: در خصوص بنگاه‌های اقتصادی که قبلا فعال بودند اما اکنون نیمه فعال و یا غیرفعال هستند، دولت برنامه خاصی را در دست پیگیری دارد و رویکرد ما نیز در بحث اقتصاد مقاومتی این است که بتوانیم از ظرفیت کل استان و مردم استفاده کرده و رویکرد و رنگ مردمی به آن ببخشیم. وی درباره افزایش بازارچه‌های مرزی و نقش آن در جلوگیری از مهاجرت‌ها می‌گوید: یکی از مزیت‌هایی که در این حوزه وجود دارد، مرز و تعاونی‌های مرزنشین و قراردادهای صادرات سوخت به افغانستان و پاکستان است که تعاونی‌های مرزنشین در اولویت قرار گرفته و این موضوع تحرک خوبی در بین آنها به وجود آورده است. وی ادامه می‌دهد: یکی دیگر از موضوع‌هایی که به اشتغال پایدار مردم منطقه کمک شایانی می‌کند، مشاغل خانگی است که به عنوان مشاغل پایه و عمومی می‌تواند ظرفیت خوبی را برای اشتغال ایجاد کند و متناسب با ظرفیت‌های هر منطقه به عنوان یکی از راهکارهای موثر تأمین معیشت خانواده‌ها و کند کردن روند مهاجرت‌ها به سمت سایر نقاط استان و کشور باشد. سال گذشته به همین منظور بیش از ۷ میلیارد تومان در بخش مشاغل خانگی تسهیلات دولتی داشته‌ایم که بر اساس ظرفیت هر منطقه پرداخت شده است.

جدول [شماره ۶۶۲۴]

طراح جدول: مریم احمدی

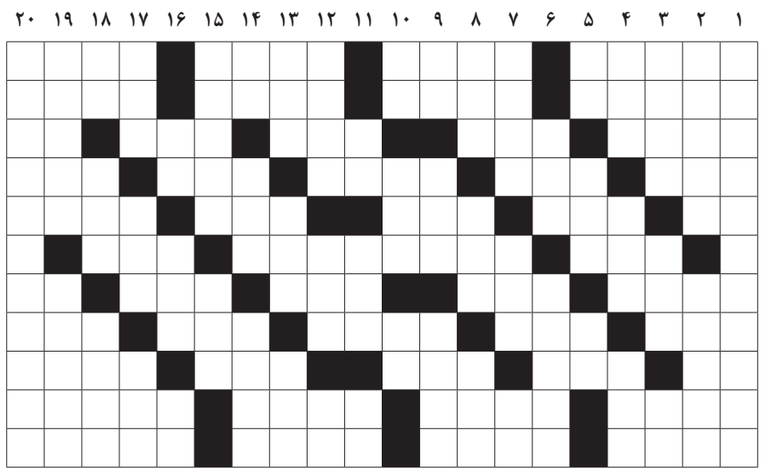

افقی

۱-واحد شمارش آبادی- ستون دین- پیرامون- پنجم ۲-قاره سرسبز- پوست دباغی شده- درختی همیشه سبز با گلی سپید، کوچک و خوشبو- خالق امیل ۳-پدر خارجی- سنگ- سازمان جاسوسی شیطان بزرگ- زمان بی انتها -عدد فوتبالی ۴- از حروف الفبا- برداشت محصول- نام مبارک پیامبر خاتم در آسمان- غذای بیمار- شخص ۵- سودای ناله- این روزها جنابش خیلی معروف است- بالای مجلس- سپهر- زیست‌شناس فرانسوی برنده جایزه نوبل فیزیولوژی و پزشکی به خاطر مطالعه سیستم گردش خون ۶- جود- مثل درآمد کارمندی- نارس ۷- کلمه‌ای ترکی به معنی نگهبانی- از شهرهای آذربایجان شرقی- سگ بیمار- نقره- کافی ۸- بلدرچین- شهرها- مسلك- بزرگ نمایی تصویر- مرتبه ۹- خاک صنعتی- مصیبت- طریق- ماه عربی- بلندترین شب سال ۱۰- پرند- طولانی- قاضی ورزشی- درجه‌ای در ارتش ۱۱- نمناک- آوار- عهد- نام چندتن از پادشاهان انگلیس

عمودی

۱-اصرار ۲- پیشکش- نگارگری ۳- مجسمه ساز معروف فرانسوی- شیرینی کرمانشاهی- شامه نواز ۴-خانه یا دیواری که از چوب و علف سازند- بیابان بی آب و علف- رخصت ۵-علامت جمع- تور- نوعی گلابی ۶-پایتخت سوئیس- دنباله ۷- حیله- فلزپرمصرف- نت اول ۸- یاری- حوصله- دورویی ۹-از حروف ندا- آموختنی لقمان- والده ۱۰- سرما- غار نزول قرآن- راه میان بر ۱۱-کشنده بی صدا- آزاد- وحشی ۱۲-ستوده- اسب چاپار- آب روستایی ۱۳-جایز- اندیشه- از مزه‌ها ۱۴- مساوی عامیانه- زنبیل- ناهید ۱۵-اسناد- ضیافت ۱۶- صدای کلفت- نوعی بستنی- ماشین خراب این گونه کار می‌کند ۱۷- کوچک- مراد- چین و شکن ۱۸- وی- نی باریک -قفل چوبی که سابقا پشت در حیاط کار می‌گذاشتند ۱۹-رهسپار- آویخته ۲۰-اثری از رامبراند

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱	ا	ب	ر	■	ک	ا	م	ر	ا	ن	■	ت	ر	ه	■	ت	■	ک	ل	ت
۲	ل	ا	چ	ر	م	■	ر	ا	ی	■	خ	ا	س	ر	■	ت	ی	م	و	ر
۳	و	ب	ا	ل	■	ع	■	ز	م	ر	د	ی	ن	■	ه	■	ب	ا	ی	ا
۴	چ	ا	ل	■	م	ل	س	■	ن	س	ا	ر	■	ت	ا	ب	■	س	ی	خ
۵	ه	ل	■	ت	ا	ی	ی	د	■	م	م	■	ه	ا	ن	ی	ه	■	چ	م
۶	■	ن	ه	ا	ن	د	ا	ن	ه	■	■	چ	ا	و	ی	د	ا	ن	ه	■
۷	ت	ک	■	م	د	ا	ر	ا	■	ن	ا	■	ر	ی	ب	ا	س	■	ا	ه
۸	ا	د	م	■	ن	ی	ک	■	س	ا	ل	م	■	ل	ا	د	■	ا	ر	م
۹	د	ر	و	د	■	ف	ر	س	و	د	ه	■	ل	م	ه	■	د	ر	د	د
۱۰	ی	ا	س	ی	ن	■	س	ه	و	■	ا	ر	م	ه	■	ا	ن	ت	ه	ا
۱۱	ب	ز	ه	■	د	ر	ا	م	د	■	ا	ک	ت	ش	ا	ف	■	ش	م	ن

حل جدول شماره ۶۶۲۳